

Tanácsstagok jelölése

Büszkék oktatójukra

A gedői iskola hatalmas tüvegablakaival tekint a József Attila sugárútra. A fiatal épület mintha vonzóna a csoportosan érkező tizenéveseket kapuja felé, ahol ünnepi díszbe öltözött úttörők fogadják őket. A teremben a fiúk, lányok már korábban elfoglalták helyüket. A felnőttek később érkeznek. Az eddig kényelmesen ülő fiúk lassan a fal mellé szorulnak — a székek az idősebbeket illetik meg.

Hajdú Istvánné, a Kállai Éva-nevelőotthon igazgatója kedves szavakkal köszönti a teremben összezsúfolódozó jelölőket. Az imént még izgó-mozgó, csevegó diákok

elcsendesednek. Dudás József beszámolóját érdeklődve figyelik, hiszen az iskoláról is szó esik.

S hogy valójában miért is gyűlt össze ezen a jelölőgyűlésen ilyen szokatlanul sok diák, a következő percek megadják a választ.

Dr. Jakab István, a textiltechnikum igazgatója emelkedik szószárra az előadó után. A 65-ös választási körzet jelöltjének munkatársát, Süveg Istvánnét javasolja. „Húsz éve ismerem, azóta munkatársam. Az iskola műhelyfőnöke. Azelőtt a szegedi kendergyárban dolgozott, közben leérettségizett. Azóta oktatja tanu-

lóinkat. Szorgalmas, okos asszony, aki másokért is képes áldozatot vállalni. Eddig is segített mindenki- nek, aki csak hozzáf fordult.”

Süveghe mellett felszólaltak a húsz évvel ezelőtti és jelenlegi munkatársak is. A régi ismerősök, szomszédok mind egyetértéssel a javaslatot. Dr. Rück Vera nyugdíjas orvosnő külön örömet fejez ki amiatt, hogy ez a körzet női javasol tanácsagnak.

A fiatalok, akik életük első jelölőgyűlésén vannak, érdeklődve hallgatják az érveket és talán kicsit büszkén is, hiszen az ő oktatójukat érte ez a megtiszteltetés.

S a hiba békén marad?

„Választóim segítségét kérem“

Minden jelöltől azt kéri a választók, álljon helyt körzetéért. Aki többször volt már tanácsstag, tudja, mit jelent ez a helytállás, aki először köstöl bele, aprólékosan izlelgeti a szót. Felelősségének súlyát megismeri már a jelölőgyűlésen, hiszen kívánságok özöne társul elé, lehetőségeit részleteiben majd csak a választás után.

Vizvári Pálné, a jelölt ezért mondja Sándorfalván, az Üljőztás gyűlésén:

— Hangzatos szavakkal ígérni én nem tudok, de nem is akarok. Annyit azonban teljes felelősséggel már most mondhatok, igyekszem a legjobb munkát végezni, hogy meg legyenek elégedve velem. De segítséget is kérek ehhez a munkához: választóim segítségét.

Az egyre gyarapodó nagyközség legújabb negyedében szavazták meg egybehangozó kezféltartással jelöltnek a tápeli házilipari szövetkezet ifjúi részlegének helyben lakó vezetőjét. Elsősorban asszonyok dolgoznak a szövetkezetben, asszonyok kérik először a jelölést, segítsen ügyes-bajos dolgáikban. Egymás után állnak elő az új körzet gondjai. Sőtéték az utcák, változtatni kell a közvilágítás ideiglenességén stb.

Magával viszi az itteni gondját Vizváriné a ta-

nácsba, ha megválasztják. De tudja, hogy a tanácslag ereje választóival tartott kapcsolatában van. Azért kéri ő is ugyanazt többször

is, amit a jelölőgyűlés résztvevői mondanak búcsúzáskor:

— És ezután is találkozunk, sokszor!

Tegnap jelölések, mai, holnap jelölőgyűlések

A kedden megtartott szegedi tanácsstagjelölő gyűlések során a 39-es számú tanácsági választókerületben Nemes Józsefet, a 29-esben dr. Bencze Györgyöt, a 12-esben Török Juditot, a 7-esben dr. Kovács Lajost, a 16-osban Tóth Bélát, a 37-esben Csanádi Józsefnét, a 42-esben Nitsinger Gyulát, a 79-esben Berkes Ildikót, az 58-asban Szöllösi Sándort, a 71-esben Hódi Istvánnét, a 88-asban Molnár Sándornét, a 99-esben Frányó Józsefet, a 109-esben Sziládi Sándort, a 117-esben Nagy Istvánnét jelölték városi tanácsagnak.

Ma, szerdán a 11-es számú választókerület jelölőgyűlése a népfrentszekháiban (Vörösmarty u. 3.), a 38-asé a Dózsa Gy. ált. iskolában, a 34-esé az Osztróvszky u. ált. iskolában, az 5-ösé az Árpád téri ált. iskolában, a 72-esé a tarjáni út iskolában, a 74-esé a Bencei u. óvodában, a 75-ösé a

gedői iskolában, az 57-esé a szilléri iskolában, a 102-esé a 600-as ip. tan. intézetben (Tolbuhin sgt. 84.), a 113-asé a Hunyadi János sgt. óvodában, és a 116-osé a Hámán Kató ált. iskolában lesz.

Holnap, csütörtökön a 40-es választókerület jelölőgyűlése a Móra F. művelődési otthonban, a 23-asé a Kossuth Zs. ápolónőképzőben (Tolbuhin sgt. 1.), a 24-esé a Gutenberg u. ált. iskolában, a 28-asé a Mérey u. ált. iskolában, a 73-asé az új tarjáni iskolában, a 78-asé a Zalka iskolában (Brüsszeli krt. 37.), a 103-asé a Katona u. óvodában, a 111-esé a Hunyadi J. sgt. óvodában, a 120-asé a Szabadság téri óvodában, a 3-asé a Tömörkény gimnáziumban, a 32-esé a Madách u. ált. iskolában lesz.

Mind a mai, mind a holnap jelölőgyűlések este fél 6 órakor kezdődnek.

bővülése és a munkába állók számának növekedése következtében az egyes családokon belül csökkent az eltartottak aránya, és vele emelkedett az egy családtagra jutó jövedelem. A sok munkaalkalom és a teljes foglalkoztatottság ténye elhomályosítja emlékeinkben, hogy nem is olyan régen, ezelőtt alig 20 évvel is, tehát a felszabadulás utáni első években milyen súlyos elhanyagoltság gondok voltak még a városban. A textilművek építkezésénél sokan azért vállaltak minden ellenszolgáltatás nélkül társadalmi munkát, a beinduló építkezésen, hogy később a gyár dolgozói lehessenek. Jelenleg ugyanott több száz munkahely, és a város más üzemeiben szintén a munkahelyek sokasága várja a jelentkezőket.

Változtak, emelkedtek a bérek és a jövedelmek. Ismeretes, hogy a bérarányokat tekintve, a többi népgazdasági ágazathoz viszonyítva a könnyű- és élelmiszeripar az elmúlt évtizedekben hátrányos helyzetben volt. Az e kategóriába tartozó vállalatoknál a bérek és jövedelmek színvonala lényegesen alatta volt más ágazathoz képest. Ez hátrányos helyzetet idézett elő a városban, az itt élők és dolgozók számára. Hiszen az ipar szerkezetében nálunk éppen ezek az alacsonyabb jövedelmet biztosító üzemek adják a foglalkoztatottak magas arányát. Gazdaságpolitikai célkitűzéseinknek megfelelően az elmúlt években — különösen pedig a reform bevezetése óta — kedvező tendenciát figyelhetünk meg ezen a téren. A bér-színvonal gyors ütemben fejlődik. Az elmúlt 3 év alatt a textilművekben 22, a cipőgyárban 21, a konzervgyárban 23%-kal nőtt a bér-színvonal. Az elért növekedés még nem tudta ellensúlyozni a nagyarányú elmaradást. A tendencia — melyet az adatok mutatnak — arra enged következtetni, hogy belátható időn belül megszűnik az a nagy feszültség, mely ezen a téren fennállott.

Az életkörülmények alakulására nagy hatást gyakorol a lakásellátottság. Ismeretes a város lakossága előtt, hogy az illetékes szervek több mint 8 ezer jogos lakásigényt tartanak nyilván. Az elmúlt 5 évben éppen e kedvezőtlen helyzet megszüntetése érdekében fokozott ütemű lakásépítés valósult meg Szegeden. A III. ötéves terv során a legkülönbözőbb építési formákban megépült lakások száma 5676. Ennek alapján tehát számot tevő azoknak a családoknak a száma, akiknek lakásgondjai megoldódtak. Az igények gyorsabb kielégítése szempontjából nagy jelentőségű a III. ötéves tervben megkezdett, és ez évben befejezésre kerülő házépítő kombinát létesítése. Világos mindenki előtt, hogy a tömeges lakásigények csak tömeges lakásépítési módszerrel elégíthetők ki. A házgyár megépítése ezt a célt szolgálja. Az ott dolgozó vezetők és beosztottak, műszakiak és munkások — megértve az építkezés jelentőségét — jól szervezett munkával 1 évvel hamarabb termelésbe állítják a gyárat. Ez lesz az a reális alap, amelyre a következő évek és évtizedek lakásépítési programját alapozhatjuk itt a városban. Az elmúlt 5 évben a lakásépítés mennyiségi növekedése mellett minőségi változás is állt be. Előtérbe került a teljesen felszerelt, többszobás lakások építése. Megépült lakásoknak 8%-a egyszobás, a kétszobás lakások száma az összes megépített lakások 14%-át teszi ki.

Amikor számvetést végzünk, végső következtetésünk egy lehet: városunkban — munkánk nyomán és eredményeként — ha más-más mértékben is, de javult az emberek életkörülménye. A számvetés közben ismerjük új feladatainkat is. A IV. ötéves terv időszakában az eddigénél is több munka vár mindannyiunkra. Ez a biztositéka, hogy városunk fejlődése, életkörülményeink javulása töretlen maradjon.

Dr. VARGA DEZSŐ

Jó dolog-e a demokrácia? Erre a kérdésre egyértelműen igenlő választ kap a riporter, mintha egy már teljesen és mindenütt élő, vérünkbe vált dologról érdeklődne. Csak utóbb, mikor a következőkben arra szeretne választ kapni egy munkahelyen: ugyan miként is érvényesül itt és most a demokratikus légkör, akkor jön a hümmögés, fejvakarás, mert a konkrétumtermés korántsem olyan jó ezen a téren, mint amennyi határozatunk van róla, mint ahányszor jelentésekben és beszámolóban előfordul maga a szó.

Azt a helyes elvet, amely mindenkinek, s minden tekintetben egyenlő jogokat biztosít, igen nehéz nyomom követni gyakorlati megvalósulásában. — Jobb erről nem beszélni — ezt a választ éreztem ki néhány munkás vagy parasztember beszédes hallgatásából.

— Miért pont én? — replikáltak mások.

Ha pedig valaki úgy tartja, jobb nem beszélni a demokráciáról, méginkább úgy tartja, hallgatni kell az üzemben, szövetkezetben előforduló hibákról is. S a „miért pont én” el-lem-párjában nem nehéz felismerni a hátteret, a vezetői „miért pont én” és „miért pont így” replikázásokat.

TESTVÉR- FELELŐSSÉG

A párt-demokrácia és az üzemi édestestvérek. Az egyiknek kicsit idősebbnek kell lennie, olyannak, hogy segíteni tudjon a másikon. Csakhogy a gyámoltó, oltalmazó szerep a párt-demokrácia felelősségétől, erejétől függ. Vajon elég erős-e ehhez a szerephez?

Egy 1945-ös párttaggal. Köteles Józsefnél beszélgettünk a demokráziáról. A kábelgyár gondnoki irodájában mély meggyőződéssel hangoztatta a fekete hajú, energikus asszony: közel sem használjuk ki lehetőségeinket ezen a területen.

— Kicsit néha eltöpreng az ember: elég példát mutatunk-e mi, párttagok? — meditatált Kötelesné, aki a nőfelelősi tisztséget tölti be a pártvezetőségben. — Hiszen a pártsejtő nyíltan, kendőzés nélkül beszél manapság hibákról is, vétkekről is. Mi pedig a taggyűléseken nem mondjuk ki: X. Pista, neked ez a korholás, irányítás sem egybajod, ezen kell változtatnod. A pozíciótól függetlenül! Mert egy jó alapszervezetben ez lenne a sora; akármekkora posztja van, akármekkora székben ül is valaki, ott egyenrangúnak kell tekinteni egymást.

— Megvan a jó fizetésem. Dehogyan szólnak. Beszéljen a dekében szólnak nem ellen; másik — De ha az a má-

sik is így gondolkodik? és a harmadik is? Akkor bizony egyhelyben jár a mi demokráziánk! — az igazság keresésének szenvedélyével fejtegeti aggodalmait. Elgondolom: bizony több kellene abból a lobogó szenvedélyességből, igazságkereső kedvből.

Azok az ügyes-bajos dolgok, amelyek időnként napvilágra kerülnek, hónapokkal, néha évekkal előbb már benne vannak a munkahely levegőjében. Nem tegnapiak a problémák, a látó szem is megvolna hozzájuk, csak a kimondó száj hiányzik sokszor. Egyetértünk abban is: jog és kötelesség a bírálat. Ahol egészséges a pártszervezet légköre, ott a szóvátévek megvédése sem jelent problémát.

PÖRÖLÉS, KONFLIKTUS

Egy bizonyos: a párttaggyűlésen vagy más fórumon elhangzottakra, a dolgozók beleszólására figyelni kell. Nemcsak figyelni: érdemben válaszolni.

Egy „kenderes” párttitkárszónny, Tóth VIII. Józsefné mesélte, hogy pártvezetőségi ülésen tárgyalták meg az egyik vezető viselt dolgait. Kitudódott, hogy egyesekkel kivételezik — mások rovására. Nem válaszolt, s nem is intézkedett azokban az ügyekben, melyeket a dolgozók kifogásoltak a termelési tanácskozáson. Elég az hozzá, hogy az üzemi rész vezetőjét végül is — miután a pártalapszervezet felhívta a sokasodó hibákra a figyelmet — fölöttesei leváltották.

— Nálunk elég nyíltan megmondják a párttagok, ha valamit rossznak tartanak. Legutóbb például egy segéd-művezetőt bíráltak név szerint. Ezt az ügyet is kivizsgálták — mondja az alapszervezet titkára.

— Ha rájuk szólnak, mindjárt visszaporolnak: mi köze hozzá, vén sátrafa, törődjön csak a maga dolgával — idézi (a füzerezebb kifejezéseket igyekezett mellőzni) egy gyufagyári kommunista asszony, milyen mérethez jön némelyik dolgozó társra, ha a rend, a fegyelem érdekében szót emel — hej, ezek a fiatalok, sose lesz belőlük olyan munkás, mint mi.

Ez — a közvetlen környezet munkálkodásába való beleszólás, a segítőszándékú ki: X. Pista, neked ez a korholás, irányítás sem egybajod, ezen kell változtatnod. A pozíciótól függetlenül! Mert egy jó alapszervezetben ez lenne a sora; akármekkora posztja van, akármekkora székben ül is valaki, ott egyenrangúnak kell tekinteni egymást.

— Megvan a jó fizetésem. Dehogyan szólnak. Beszéljen a dekében szólnak nem ellen; másik — De ha az a má-

nem megbecsülésre találunk. Persze ehhez a párttitkár személyének, politikai öntudatának is garanciát kell nyújtani. Hogy az igazgató ne tekinthesse és mondhasa fellengzősen, „az én párttitkáromnak”, ne kezelhesse le, netán „zebelhesse” be a pártpolitika legfontosabb munkahelyi emberét. De hogyan egyeztetik össze az eszmei függetlenséget az anyagi függőséggel ezek az — általában nem függetlenített — funkcionáriusok? Bizony, néha igen nehezen, konfliktusoktól kísértve.

JOBBAN TUDJÁK

A munkások részvétele a termelés irányításában, a gazdasági vezetés gondjainak megoldásában és az ellenőrzésben — ez az, ami a demokráziának igazi megvalósulását jelentené. Egy idősebb férfi mondta az ellenőrzésről: higgye el, mi jobban tudjuk, mikor vét hibát a vezetés, mint a felettes szervek. Hamarabb is. Ha nem vennék kritikáslásnak, meg is mondanánk. De így? A hiba is békén marad, meg én is. A nevet pedig ki ne írja!...

Jobban és hamarabb... Vajon nem elég érv ez a véleménykérdésre, a bírálat ösztönzésére? Mindig a tájékoztatás és tájékozódás kérdéseihez jutunk. Mert ha van egy tájékozott, de csendes-visszahúzó munkásréteg, van egy még vaskosabb a teljesen tájékoztatlanból.

Török Sándorné tavaly egy nyári vasárnapon nem jött be dolgozni a konzervgyárba. Nos, a kollektív szerződés szerint ez is igazolatlannak számít, márpedig, aki így hiányzik, annak 25 százalékos „ugrik” a nyereségrészesedéséből.

— Két hétig északáztunk akkor, nagyon fáradt voltam — panaszkodik. — És mi vidékiek, nem is tudtuk, hogy emiatt...

— Hát a kollektív szerződést nem ismerték?

— Munka után mindig sietünk a buszhoz. Akkor is így volt, mikor a szerződést ismertették. Csak a helybeliek maradtak ott.

Tisótzki Péterné ugyan-csak bejáró. Azzal tisztában vannak, hogy amit nem tartanak helyesnek a jelenlegi kollektív szerződésben, arra javaslatot tehetnek most, az új készítésénél. De, hogy beleszólnak-e valamibe? Kérdés, ami összefügg a bejáró munkás tájékoztatlan-ságával. S nemcsak itt, máshol is.

Nyitott könyv a demokrácia. Nem is könyv: napló. Amibe, a kongresszuson újójlag meghatározott, nem politikai elvek mellé bátrabban kell már gyűjteni a hozzájuk méltó cselekedeteket.

Simai Mihály